

หัวข้อวิจัย	การวิเคราะห์โครงสร้างห่วงโซ่คุณค่าเพื่อยกระดับขีดความสามารถของอุตสาหกรรม การจัดประชุมองค์กรและประชุมวิชาชีพในจังหวัดเชียงราย
ผู้ดำเนินการวิจัย	1. ดร.อังสุมาลิน จำนงชอบ 2. ดร.อาทิตยา ปาทาน 3. ดร.จุฑาธิปต์ จันทรเอียด
หน่วยงาน	1. คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2. สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาบทบาทและความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการจัดประชุมองค์กรและการประชุมวิชาชีพของจังหวัดเชียงราย 2) ศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการตัดสินใจเดินทางเข้ามาประชุมองค์กรและประชุมวิชาชีพในจังหวัดเชียงราย 3) วิเคราะห์โครงสร้างห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมการจัดประชุมองค์กรและประชุมวิชาชีพ 4) ศึกษาแนวโน้มอุตสาหกรรมการจัดประชุมองค์กรและประชุมวิชาชีพในจังหวัดเชียงราย และ 5) นำเสนอแนวทางการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าเพื่อยกระดับขีดความสามารถของอุตสาหกรรมการจัดประชุมองค์กรและประชุมวิชาชีพในจังหวัดเชียงราย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ นำเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1. จากตำรา ผลงานทางวิชาการ ผลงานการวิจัย 2. แบบสอบถาม 3. การสัมภาษณ์ และ 4. การประชุมกลุ่มย่อย มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลเชิงคำพูดหรือพฤติกรรมเพื่อจัดกลุ่ม ตีความ และสรุปผลการศึกษา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) อาทิ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ได้จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานบางแห่งยังไม่ชัดเจน มีความทับซ้อนกันในบางหน้าที่ และยังมีบางหน้าที่ยังไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ควรมีการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะการบูรณาการ การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบที่ชัดเจนนั้น จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน และยังสามารถพัฒนาให้จังหวัดเชียงรายบรรลุเป้าหมายในการเป็นเมืองที่พร้อมสำหรับการจัดประชุมที่มีศักยภาพสูงได้ 2) รูปแบบและพฤติกรรมการตัดสินใจเดินทางเข้ามาประชุมองค์กรและประชุมวิชาชีพในจังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมฯ เป็นชาวไทย ร้อยละ 60 ชาวต่างชาติ ร้อยละ 40 ซึ่งชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มหน่วยงานภาครัฐจากภาคเหนือ และภาคเอกชนที่เดินทางมาจากกรุงเทพฯ เช่น บริษัทรถยนต์ บริษัทยา บริษัทประกันภัย เป็นต้น ส่วนชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัทรถยนต์ สื่อมวลชน เป็นต้น สำหรับการเดินทาง พบว่า เครื่องบิน เป็นรูปแบบการเดินทางที่พบมากที่สุด ส่วนการเดินทางภายในจังหวัด นิยมการเช่ารถยนต์ ประเภทของที่พักแรม คือ โรงแรมระดับปานกลาง มีระยะเวลาที่เข้าร่วมการประชุมเฉลี่ย 1 วัน ผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการประชุม คือ บริษัท/หน่วยงานต้นสังกัด

3) จังหวัดเชียงราย มีจุดแข็งเรื่องการมีอัตลักษณ์ของพื้นที่ มีพืชเศรษฐกิจที่โดดเด่น มีที่ตั้งของจังหวัดอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่ดี และมีหน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน แต่ในขณะเดียวกัน ก็มีจุดอ่อนในเรื่อง การขาดผู้รับผิดชอบหลักในการทำงานด้านอุตสาหกรรมการจัดประชุม องค์กรและการประชุมวิชาชีพของจังหวัด ขาดแคลนบุคลากรมืออาชีพ ขาดองค์ความรู้และความเข้าใจต่อการประมุขสิทธิ์ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี และขาดการสร้างเครือข่าย/พันธมิตรในระดับต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จังหวัดเชียงราย ควรดำเนินการหาหน่วยงานกลางในการรับผิดชอบเรื่องอุตสาหกรรมไมซ์โดยตรง อาจจัดตั้งเป็นศูนย์ความเป็นเลิศด้านไมซ์ หรือ MICE Excellence Centre เพื่อให้การทำงานมีความสะดวก รวดเร็ว 4) แนวโน้มอุตสาหกรรมการจัดประชุมองค์กรและการประชุมวิชาชีพในจังหวัดเชียงราย มีความเป็นไปได้และมีแนวโน้มที่ดี โดยเฉพาะในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เนื่องจากเป็นโอกาสที่ดีที่จังหวัดเชียงรายได้รับการกำหนดให้มีพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อสร้างโอกาสในการแข่งขันในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ซึ่งส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมไมซ์และเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และ 5) แนวทางในการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าเพื่อยกระดับขีดความสามารถของอุตสาหกรรมการจัดประชุมองค์กรและการประชุมวิชาชีพในจังหวัดเชียงราย สามารถสรุปได้เป็น 7 ประเด็น คือ 1. จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านไมซ์ (MICE Excellence Centre) 2. ปรับปรุงและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดประชุม 3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ 4. พัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมการจัดประชุม 5. พัฒนากิจกรรมในการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ 6. สร้างความแตกต่างโดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัด และ 7. จัดทำสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์อุตสาหกรรมการจัดประชุมของจังหวัดเชียงราย

คำสำคัญ: อุตสาหกรรมการจัดประชุม การประชุมองค์กร การประชุมวิชาชีพ บทบาท ความต้องการ ห่วงโซ่คุณค่า พฤติกรรมการตัดสินใจเดินทางเข้ามาประชุม

Research title	An analysis of value chain for enhancing corporate meeting and conference industry's capability in Chiang Rai
Researchers	1. Angsumalin Jamnongchob, Ph.D. 2. Athitaya Pathan, Ph.D. 3. Jutathip Junead, Ph.D.
Organization	1. Faculty of Environmental Culture and Ecotourism, Srinakharinwirot University 2. School of Management, Mae Fah Luang University

Abstract

This research aims to study 1) the roles and requirements of all stakeholders in meeting industry of Chiang Rai province 2) study on patterns and decision making behaviors to join the meeting in Chiang Rai province 3) analyze value chain structure of the corporate meeting and conference 4) study trends of corporate meeting and conference industry in Chiang Rai province and 5) provide guidelines of value chain development for enhancing corporate meeting and conference industry's capability in Chiang Rai province. Research methodologies were mixed between qualitative and quantitative research. Data collecting were collected from 1) textbooks, academic works, research papers, 2) questionnaire 3) interview and 4) focus group. Qualitative data analysis was used content analysis which is the process of categorizing speech or behavioral information to group, interpret and summarize the result of study. Quantitative data were used descriptive analysis such as, percentage, mean and Standard Deviation (S.D.) which collected from the questionnaire.

The research found that 1) the role of some organizations in Chiang Rai were unclear. There were overlaps in some functions and there were some responsibilities were not directly responsible. In particular, the province should work together in order to increase the efficiency of work and reduce redundancy and become a potential city for meeting. 2) The pattern and decision making behavior to join meeting in Chiang Rai province showed that the delegates were 60% of Thai who work for government sector in northern region and the private sector such as automobile business and Pharmaceutical company from Bangkok. Including 40% of foreigners who came from automobile business and media. The pattern of travel found that airplane was the most common form of travel. Transportation within the province was car rental. The type of accommodation was three stars hotel. The average duration of time was one day. Sponsorship of the trip was corporate. 3) The strengths of Chiang Rai were the identity of the places, the outstanding economic crops, good strategic

location, and there are external organizations supporting. On the other hand, there were weakness such as lack of people who responsible in meeting industry and shortage of professional human resources, lack of knowledge and understanding on bidding process, lack of public relation and networking/ partnerships in any levels. So, Chiang Rai should establish MICE Excellence Centre to responsible for MICE industry of the province which could help the organization to work easier and quicker. 4) Trends of meetings industry in Chiang Rai had a possibility and a good direction, especially in the Special Economic Zone. It could be good opportunities that Chiang Rai had three districts comprised of Mae Sai District, Chiang Saen District and the Chiang Khong District as a special economic area which could be create competitive advantages opportunities both national and regional level that effected to local economic both directly and indirectly. 5) The guidelines of value chain development for enhancing corporate meeting and conference industry's capability in Chiang Rai province could be summarized into 7 issues; 1. Establish the MICE Excellence Center 2. Make the difference by using the province's identity 3. Improve and develop the facilities for meeting industry 4. Created media to promote meeting industry of Chiang Rai province 5. Develop human resources in the meeting industry 6. Establish network of business cooperation and 7. Develop activities for MICE tourist.

Keywords: meeting industry, corporate meeting, conference, role, requirement, value chain, decision making behavior in the meeting